Ч. 123 Неділя 4 (16) Червня 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудня.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

Справа цилейска панує нині понад всіми і нині мабуть рішить ся она остаточно, а з нею і судьба сполученої німецкої лівиці та й — коаліциї. Czas потоючи звістний вже комунікат сполученої лівиці каже: „З комунікату не звістно, чи лівиця думає виступити з коаліциї зараз по ухвалі позициї цилейскої в комисиї буджетовій, що має наступити (т. є. нині в суботу), чи аж тогди, коли та позиция буде ухвалена парляментом; послідна евентуальність відрочувала би кризу до речинця на разї неозначеного. Остаточну постанову в справі цилейскій має клюб рішити пізнійше; буде то ухвала політична, обовязуюча всіх членів. Після статута ухвала така зависить від слідуючих условий: Всї члени мусять бути умисно на то засіданє запрошені; що найменше дві третини членів (тепер около 70) мусять бути присутні на засіданю, а три чверти присутних мусять голосувати над тою ухвалою. На вчерашнім засіданю (в четвер) було 60 членів“. — Дальше доносить Czas: О евентуальности залагодженя кризи ходять всїлякі поголоски. Після одної настане часткова криза міністерияльна, а після другої має правительство зажадати провізориї буджетової аж до падолиста і відтак уступить. Говорять також о можливости відроченя позициї цилейскої до слідуючого року.

N. W. Tagblatt пише: В кругах коаліцийних поза сполученою німецкою лівицею, старають ся ослабити ситуацию тим, що шукають терену для нових переговорів з лівицею, а іменно має бути намір виступити з проектом, котрий справи цилейскої ґімназиї словеньскої коли не зробить безпредметовою, то бодай змінить єї так, що утвореня тої ґімназиї малоби наступити в иншім доси не означенім місци. Також і що-до инших закидів, які підносить сполучена німецка лівиця, старають ся довести до порозуміня; з тим позістає в звязи приїзд до Відня намістника Галичини ґр. Баденього. Як звістно ґр. Бадені був одним з головних чинників при утвореню коаліциї, а в тих кругах сподївають ся, що єго інтервенция удасть ся і в нинїшнім положеню. Правда, що ґр. Бадені знайде нині відносини дуже змінені, а до того для довгих переговорів вїяк не пригідні, противно серед німецко-лїберальної партиї бажають скорого порішеня.

З почину послів руских сойму буковиньского дра Смаля-Стоцкого і проф. Пігуляка порушив вже в маю минувшого року клюб руский ради державної у поодиноких членів теперішного кабінету наглу потребу предприняти деяких есенціональнійших реформ на поли образованя кандидатів до стану духовного на университеті черновецкім. Згадані буковиньско-рускі посли не пожалували труду, явились у Відни, знеслись з послами клюбу руского і враз з пос. Вахняниним представили міністрови просьвіти сумний стан душпастирництва руских прихожан на Буковинї. З представленя того вийшло, що при румунїзаторских змаганях пок. митрополита Андрієвича-Моравя за якийсь час не стане на Буковинї сьвященників православних, спосібних до душпастирництва в приходах руских по тій простій причинї, що кандидати стану духовного не мають нагоди придбати собі точне знанє язика руского. Так як нині стоять річи, то в 150 парохіях руских на Буковинї можна начислити ледви 50—80 сьвященників, володіючих язиком руским і спосібних до проповідуваня, сповіданя, катехизациї і ученя віри в школах народних. Кількадесять парохий православних руских віддані нині румуньским духовним, котрі не уміючи язика руского тим самим суть зовсім неспосібні до морального і релїгійного веденя своєї пастви. Посли рускі допоминались проте у міністра просьвіти дра Мадейского о то, щоби на богословскім факультеті в Чернівцях бодай двох предметів учено в язицї рускім. О справі тій була вже навіть згадка в брошурі пос. Вахнянина. (Справа руска в роках 1891—1894) і сказано там, що міністер просьвіти призвав потребу руских викладів на згаданім факультеті узгляднити. Мимо того доси не зроблено нїчого позитивного. І тому зовсім справедливо міг ту справу піднести пос. Романчук в буджетовій комисиї на засїданю дня 8 червня. Пос. Романчукови відповів міністер просьвіти, що він на се діло не забув, що тямить о потребі більшого зрущеня викладів на черновецкім факультеті богословскім.

Вість та — каже „Буковина“, з котрої сю допись виймаємо — не повинна згіршити нинїшного адміністратора престола митрополичого в Чернівцях, позаяк жаданє Русинів буковиньских вповні оправдане. Факт, що приходів руских на Буковинї єсть більше, як руских сьвященників; що кількадесять приходів не має руского сьвященика та що на факультеті богословскім в Чернівцях від теперішний час находить ся ледво 6 питомців Русинів — той факт говорить за наглостию поправи тих сумних відносин.

5)

СІННЕВЕ СОЛЬБАКЕН.

Оповіданє БЄРНШЕРНА БЄРНЗОНА.

(З норвеского).

(Дальше).

Скоро всї хатні поклали ся спати, одів ся Торберн потиху на ново і вийшов. Був гарний вечер, тихий і лагідний. Небо затягнуло ся тонкими синяво сїрими хмарами, хмари місцями прорвали ся і здавало ся, немов хто крізь ті прогалини дивить ся синими очима на землю.

Коло хутора і далеко довкруги него не було видко нї одного чоловіка. Але з усїх сторін доносило ся з трави цьвірінькане коників, коростіль відзивав ся з правої сторони, єму відповідав товариш з лївого боку, відтак роздав ся такий сьпів по цілій долинї, що єму здавало ся, немов єго проводжає безчисленна дружина, хоч він нїчого не бачив. Синою полосою, що переходила в що раз темнїйші краски, тягнув ся ліс високо в гори неначе яке величке мрачне море. Але з середини єго чути було як тетерев сьпівав на свій лад а сова тужно заводила і як водопад шумів — голоснїйше як звичайно, бо тепер всьо спочивало, щоби лиш єго слухати. Торберн поглянув на Сольбакен і ішов дальше. Він зійшов з дороги та пустив ся навпростець і небавом опинив ся в малім Сінневинім огородци — як раз під вікном від алькира, під тим самим, де она спала. Він оглянув ся і наслухував; але всюди було тихо. Відтак став глядати в огородци за знарядами і дійстно найшов рискаль і граблї. Одна грядка була по части скопана, але лише малий кусник був готовий і на сїм куснику засаджено два цьвіти — здаєть ся на те, щоби поглянути, як будуть в грядцї виглядати. „Бідна, она утомила ся і мусїла покинути роботу, — тут треба сильнїйшої руки“, погадав собі Торберн і зараз взяв ся до роботи. Він не чув нї найменшої охоти до спаня і ще нїколи не ішла єму робота так легко. Пригадав собі як ті цьвіти треба садити, пригадав також на зїльник пасторів і зробив всьо так як належало.

Ніч минала, а він не бачив сего. Не перестаючи в роботі перекопав і справив цїлу грядку, засадив цьвіти, попересаджував кілька з них, щоби гарнїйше виглядали і лише часом позирав на вікно, чи хто єго не підглядає. Але нї у вікні нї на подвірю не було нікого, навіть пес не забрехав. Глубока тишина залягла цїлий хутір, аж когут став піяти і побудив птицю в лїсї, що відтак одна за другою підлітала і висьпівувала своє „Добрий день“.

Коли так стояв і рівнав землю довкола грядки, пригадав собі на байки, які єму давнїйше Асляк оповідав і він перше вірив, нїби на Сольбакен виводять ся лїсовики і чарівницї.

Він глянув на вікно і усьміхнув ся: що собі погадає Сінневе, як прийде рано подивити ся до своїх цьвітів? Вже цїлком розвиднїло, птиці наповнили своїм сьпівом воздух і він перескочив через пліт та пішов до дому! Але най-но би єму тепер котрий хлопець сказав, що він був на Сольбакен і садив в Сінневинім огородци цьвіти!

III.

Небавом оповідано собі в селї всїлякі історії, але нїхто не знав нїчого певного. Торберна не бачив вже більше нїхто на Сольбакен, від коли він і Сінневе конфірмували ся, і власне сего не могли собі люди витолкувати. Інґрід часто там заходила і тодї ходили они обі з Сінневою на далекі проходи в лїсї.

— Не сиди довго! — кликала за ними мати.

— Нї, нї — відповідала Сінневе і не вертала до дому аж вечер.

Оба женихи знов зголосили ся.

— Нехай она сама рішає — сказала мати, а й отець був тої самої гадки.

Але коли Сінневу запитали — піднесла она женихам гарбуза.

Зголошували ся ще кількох инших женихів, однако нїхто не чув, щоби котрий з них дістав прихильну відповідь.

Одного дня, коли она з материю мила горшки на молоко, спитала єї мати за кого она властиво хоче вийти замуж.

На вчерашнім засїданю Палати послів інтерпелював пос. Тучек мінїстра кравеві оборони в справі заказу, даного музицї 8-го полку піхоти грати в городї берненьскої реставрациї „Беседнї дом“. — Пос. Ґесман і товариші ставили пильне внесене, взиваюче комісию бюджетову, щоби уложила справоздане в справі правительственного проекту о двомілїоновім кредитї на додатки для урядників трох найнизших ранґ і в справі кредиту 950.000 зр. для слуг державних.

Опісля розпочала ся дискусия над шестим і послїдним роздїлом реформи податкової. — Пос. Вашатий зажадав, щоби перед кождим голосованем над поодинокими параґрафами була перерва на 10 мінут. Президент Палати відповів на то, що не можна то ухвалити вже з гори для всїх параґрафів, але він при кождім параґрафі запитає ся чи внесене єсть досить підперте. По сім приступлено до наради над §. 262 і ухвалено єго пiсля внесеня референта 100 голосами против 35. Внесене пос. Дика відкинено 96 голосами против 27. Голосоване над сим параґрафом тревало пять чвертий години. Параґраф 263 ухвалено 120 голосами против 1. Перед голосованем вийшли з салї антисеміти і Молодочехи. Так само ухвалено і §. 264. — Пильність внесеня пос. Ґесмана відкинено а мінїстер фінансів заявив, що додаток до платнї урядників буде вже при кінци сего місяця вложений до провізорії буджетової. Під конець засїданя прийшло до острої перепалки межи послами Шнайдером а Бльохом.

Перегляд полїтичний.

Вчера вечером відбуло ся засїдане комісиї для реформи виборчої, на котрім були також президент мінїстрів і мінїстер для справ внутрішних. Пос. Романчук виказував хиби теперішної ординациї виборчої і проекту реформи та висказав ся против того проекту. Бесїдник подав начерк нового проекту з увзглядненем теперішного заступництва інтересів та поставив внесене, щоби перервати ґенеральну дебату над проектом підкомітету. Справоздавець Рутовский виступив рішучо за проектом підкомітету і остаточно ухвалено значною більшостию приступити до специяльної дискусиї над сим проектом. Слїдуюче засїдане назначено на нинї передполуднем.

До Kreuz. Ztg. доносять з Петербурга, що тамошні круги полїтичні заявлять вірменьскому патриярсї, котрий приїхав до Петербурга, що Росия не допустить нїколи самостійної вірменьскої держави, анї впливу Анґлїї у Вірменії.

Справа хіньскої позички, яку затягає Хіна за посередництвом Росиї у Франциї, викликала велике невдоволене в Нїмеччинї і Анґлїї. Нїмеччину заспокоєно тим, що часть позички, мабуть 200 міл. франків буде підписувати ся на торзї берлиньскім.

З Софії доносять, що зложено вже депутацию, котра має їхати до Петербурга. Належать до неї: митрополити Григорий і Климентий, президент собрания Годоров, а відтак Минчович, Молов, Набоков, Бобчев і Гешов. Здаєсь однакож, що депутация не буде принята в Петербурзї, бо вислану до Петербурга телєґраму, звіщаючу виїзд депутациї, задержано на границї російскій і звернено назад до Софії.

Новинки

Львів дня 15 червня 1895.

— Перенесеня. Ц. к. Дирекция почт і телєґрафів перенесла асистентів почтових, Стан. Філякевича з Кракова до Львова і Мих. Маєра з Дрогобича до Кракова.

— Є. В. Цїсарева — як пишуть з Бардиєва — прибуде там на лїчене вже при кінци червня і забавить о кілька днїв довше. як спершу було постановлене. Звідтам удасть ся Цїсарева просто до Ішля.

— Є. Е. п. Намістник гр. Казимир Бадені виїхав передвчера пополуднї поспішним поїздом до Відня.

— Почетне горожаньство надала рада міста Бохнї Є. Е. п. Намістникови на засїданю з дня 12 с. м.

— П. Михайла Пачовского, учителя ґімназияльного в Коломиї промовано дня 12 червня па черновецкім університетї на доктора фільософії. Ректора заступав проф. др. Смаль-Стоцкий, а промотором був проф. др. Збіра.

— Інститут руский для дївчат в Перемишли скликує членів на загальний збір, котрий відбуде ся дня 28. червня с. р. о 3-ій годинї, евентуально (т. є. на випадок недостаточного числа членів о тій годинї) о годинї 6-ій по полудни в комнатах „Руской Бесїди“. — Порядок дневний: 1. О 8-ій годинї богослужене за усопших членів. О 3-ій годинї по полудни отворене збору. 2. Відчитане протоколу. 3 Справоздане видїлу, касиера і комісиї люстрацийної. 4. Вибір видїлу. 5. Справа отвореня Інститута. 6. Внесеня і інтерпеляциї. — Позаяк з початком вересня с. р. увійде Інститут в житє, упрашає ся о як найчисленнїйшу участь. — Від видїлу інститута для дївчат. Перемишль, дня 13. червня 1895. Предсїдатель *К. Чехович.* За секретаря *В. Кондрацкий.*

— Іспит зрілости в ґімназиї в Перемишли відбув ся під проводом ц. к. кравого інспектора п. Левицкого від 5 до 11 с. м. До іспиту приступило 30 абітуриентів, з котрих зложило іспит 23. Чотиром абітуриєнтам позволено поправити іспит з одного предмету, двох репробовано на рік, а один відступив від іспиту.

— З Волї жовтанецкої коло Куликова пишуть: І у нас займає ся на сьвіт. Самі господарі заснували педавно читальню „Просьвіти“. Читальнею і єї цїлями заопікувалась рада громадска. Наведемо ухвали тої ради, які запали недавно на однім з єї засїдань: „Ч. 34. Протокол списаний на засїданю ради громадскої скликаної дня 23. лютого 1895. Яків Парамуд, начальник громади відкриває засїдане і ставить внесеня: З причини, що тілько в просьвітї лежить добробит громади, длятого вношу: 1. щоби рада спомагала читальню „Просьвіти“ всїми силами; 2. виставити з весною 1895 р. канцелярию громадску, в котрій читальня „Просьвіти“ має мати раз на завсїгди своє помiщене; 3. внести просьбу до ц. к. повітової Дирекциї скарбу в Жовкві о уділене позволеня на трафіку. — Семко Боднар ставить внесене, щоби: 1. заборонено курити тютюн в селї між хатами, особливо лїтною порою; 3. в недїлї і сьвята шинків уникати, не торгувати, не їздити на фірманки та найчисленнїйше учащати до церкви, забираючи з собою дїти. — Яків Парамуд ставить внесенє: всякі забави з музикою заборонити в коршмі, а призволити лише в читальнї забави враз з вечерницями музикально-деклияматорскими; взагалї громадска рада має старатись о релїґійно-моральне поведене молодїжи і старших. — Петро Омелян ставить внесене: вложити на кождого громадянина моральний обовязок, щоби не йшов нїхто заступати арендаря в коршмі за шинкваcом. — Повисші внесеня рада громадска приняла одноголосно — а засїдане се закінчила окликом в честь Є. В. Цїсаря“.

— Скаженина у псів. З причини, що в послїдних днях появило ся кілька случаїв скаженини у Львові і один пес покалїчив кількоро людий і псів, зарядив львівский маґістрат, щоби всї пси в містї ходили з каганцями, або щоби їх водити на шнурку.

Се питанє було для неї так несподїване, що она цїла зарумянилась.

— Може ти кому дала слово? — питала мати і уважно на неї глянула.

— Нї! — відповіла Сінневе скоро.

Від того часу не говорено вже о тій справі.

В цїлій околици була Сінневе найбогатїйшою відданицею, тому то зглядали ся на неї всї парібки, як ішла коли до церкви — бо се було одиноке місце, де можна єї було бачити поза домом. Єї родичі були — як сказано — Гавґіянами, то й не ходили нїколи на танцї нї на нїякі инші забави.

Торберн сидів в церкві на лавцї напротив неї, але о скілько могли люди бачити не говорили они нїколи з собою. Однако кождому здавало ся, що між ними обома мусить бути якесь порозуміне, а що они не поводили ся з собою так як инші залюблені пари в селї, то про них стали собі оповідати різні річи. Торберна не любили. Він добре о тім знав і то власне робило єго непривітнїйшим, коли сходив ся на весїлях або на музицї з другими паробками; тодї починав нераз дуже скоро бійку. Між тим бійки зменшали ся в міру того, як збільшувало ся число тих, що почули єго сильну руку; в той спосіб привик Торберн вже завчасу не терпіти, щобы єму другий входив в дорогу.

— Ти вже став чоловіком на власну руку, — говорив єму Земунд. — Але не забувай, що моя може сильнїйша як твоя!

Минула осїнь і зима, настала весна — а люди все ще не знали нїчого певного. Тілько вістий ходило про гарбузи, якими Сінневе надїлювала нещастних женихів, що всї стали вже привикати до того. Але Інґрід була все з нею. Они обі мали сего лїта їти з худобою на полонини, бо Ґуторм Сольбакен купив пасовиско коло Ґранлїденьских ґрунтів. Чути було нераз, як Торберн сьпівав на полонинах; бо він мусїв там ще приладити дещо для дївчат.

Одного дня, по роботї, коли вже стало вечеріти, сїв собі Торберн на мураву і задумав ся; головно гадав о тім, що люди про него говорили. Простягнувшись на траві і підложивши руки під голову, глядїв на небо, що як синє покривало розпяло ся понад верхами дерев. Зелене листє і шпильки дерев сплили ся в одну дрожачу плахту, а темне галузє, що перетинало єї на всї боки, творило якісь фантастичні взірцї. Від часу до часу показувало ся небо, скоро який листок відхилив ся, а там дальше, де дерева не дотикали ся галузєм, виходило оно немов яка широка ріка, що плила дивними закрутами. Се все дало єго уяві певний напрям і він почав з того, що бачив, складати один образ.

. . . .

Береза сьміяла ся тисячию очий до ялиції; смерека стояла повна погорди і колола своїми шпильками на всї боки; бо чим лагіднїйший був воздух, тим більше появляло ся різних харлаків, що рушали ся, росли в гору і тикали своє сьвіже листє смерецї просто під ніс.

— Де ви були сеї зими, єсли вільно спитати? — говорила смерека, затрясла ся і прiючи на страшнїй спецї, випускала з себе живицю. — Того дійстно за богато! — так далеко на півноча, а така спека — тьфу!

Але недалеко звідси стояла стара сїдоглава смерека. Глядячи понад всї инші дерева, спустила она майже простовісно одну лабату галузу і вхопила бундючного явора за волосе так сильно, що він аж затряс ся. На тій величезній смерецї обтинали люди кождого року галузє все висше і висше, аж одного дня, невдоволена з такого поведеня, вистрілила она так високо, що слабосила ялиця, єї сусїдка, перестрашила ся і запитала смереку, чи она памятає на зимові бурі.

— Чи я памятаю на зимові бурі? — відповіла смерека і при помочи північного вітру так ударила ялицю поза уха, що тота трохи не упала. Сильно збудована понура смерека так вкорінила ся в землю, що єї пальцї виставали в віддаленю шістьох лїктів від пня, а й тут були грубші як верба на найгрубшім місцї. Она се й сказала засоромлена одного вечера хмелеви, що залюблений держав єї в обіймах. Бородата смерека чула свою силу і кликала згорда до людий, випускаючи галузє за галузєю, але так високо, що они не могли їх досягнути: „Тепер обтинайте менї галузє, єсли можете!“

— Нї, они вже не можуть досягнути твоїх галузий — сказав орел, спустив ся ласкаво на смереку, зложив поважно крила і став обчищувати з свого піря нужденну кров овечу. — „Здаєсь ся, я запрошу царицю, щоби тут поселила ся.... Она як раз наміряє тепер знести

— **На кару смерти** засудив дня 13 с. м. трибунал судиїв присяжних в Тернополи Михайли Рижа, селянина, що дня 22 лютого с. р. задушив власну жінку.

— **Уперта жінка.** Чоловік і жінка Олійники, селяни в Мигученах, серетского повіта, на Буковині, жили з собою від довшого часу в незгоді, а причиною була обставина, що Катерині Олійничці все здавало ся, що еї чоловік надто старий. Він мае, що правда, 70 літ, але помимо того, не уступав ніколи своїй молодій жінці в сварни. Сими днями прийшло між ними знов до сварки, а коли Катерина не могла его переговорити, хопила з комина великий горнець з окропом і облила ним лежачого на постели мужа, в наслідок чого він находить ся в небезпечности житя. Неспокійну жінку потягнено до судової одвічальности.

— **Хитрий дітвак.** Вчера зголосив ся в львівскій поліции 10-літний хлопець і заявив, що походить з Городка, та що отець вислав его до Львова, а що в дорозі обкрадено его і він не мае за що вернути до Городка, то просить, аби его там вислати. Одначо слідство виказало, що хитрий хлопець утік з дому родичів у Львові з боязни перед карою і хотів дармо дістати ся до Городка до свого вуйка.

— **Жертви грому.** В селї Презешт коло Араду на Угорщині лютила ся дня 9 с. м. страшна буря, в часї котрої упало жертвою грому семеро людий. Сім румуньских селян косило на сіножати, коли зірвала ся буря. На свое нещасте схоронились всї під одно високе дерево в поли. В дерево ударив грім і то такий сильний, що не лише розторощив его, але й поубивав і попалив всїх сім косарів.

— **Три пси военні,** з полку німецких стрільців в Почдамі, виправлені знаменито до военної служби — „Макс", „Франц" і „Тель", виїхали минувшої суботи до Царгорода, бо післав їх туди в дарі цїсар Вільгельм султанови Абдул-Гамідови. Всї они належать до найлїпше виучених в своїй штуці псів і в маю с. р. дістали на виставі в Дрездні перші нагороди. З псами вислано двох стрільців, бо ті вояки, що їх виучували не могли від'їхати задля „песячих" іспитів, які тепер відбувають ся. Пес „Франц", півтора-річняк так затужив в дорозі до Царгорода за своїм учителем фрайтром Гайтгавзом, що на Шлезку вискочив з вікна вагону і пропав без вісти. Се оголошено зараз в околици і визначено 200 марок нагороди за відставлене пса до полку. Такого знаїзного варт „Франц", бо перед двома роками той самий полк стрільців продав до Анґлії подібного пса за 1500 марок.

— **Огні.** Від Борщева доносять, що дня 12. с. м. вибух огонь в Худиківцях, борщівского повіта і знищив 10 селяньских господарств. Шкоди виносять около 5.000 зр., а лише один з погорільців був обезпечений в „Днїстрі" на 100 зр. Перед двома роками половину згаданого села забрали води Днїстра, нині-ж нове нещасте. — В Бучачи згоріло 8 загород в части міста за Замком.

Всячина.

— **Як можна стати міліонером?** На се питане знайшла ся вже відповідь. Всї міліонери, о котрих тут буде згадка, відповіли на то питане майже однаково: Треба все читати — ґазети і книжки, з образками і без образків, старі і нові, цїлі і подерті, краеві і загчаничні, лїберальні і клерикальні, лїтературні і натуралїстичні і реалїстичні; такі, що виходять що дня, і що тижня, раз в місяць або й раз в рік, календарі, словом всякі книжки які би они не були, хоч би и нудні, бо з кождої книжки, з кождої ґазети можна чогось научити ся. Коли хтось все або майже все читае, то призбирае собі богато знаня практичного. А від того знаня, від богато знаня, голова нині не болить, лиш люди стають міліонерами. Міліони лежать межи стрічками в книжках і ґазетах, они лїтають у воздусї, а хто лиш уміе добре читати, може виучити ся тої штуки, як ті міліони зловити. Перед якою пів тисячкою літ не було ще й слїду таких людий, що доробляють ся міліонів, бо тогди не було анї ґазет анї тілько і так легко приступних книжок як нині. Хто тогди не мав нічого з самого початку, той не міг до нічого прийти. Тепер инакше! За кілька крейцарів можна дістати ґазету або книжку, в котрій есть иноді й 50.000 слів, хто ж би тут скупував ся? Нині можна легким способом призбирати собі тілько загального знаня, кілько потреба, щоби стати міліонером.

Есть доказана річ, що всї люди, що доробили ся міліонів, читали дуже богато і дуже пильно. В наших часах належить до найпильнїйших читачів славний анґлійский полїтик Ґледстон Він видавав і видае величезні суми на книжки і ґазети, а тепер, коли отемнів і не може вже читати, то каже собі читати. — Іван Ванненмахер, міліонер і властитель одного із найбільших складів торговельних в Европі так каже сам о собі: Від малої дитини читав я все, що лиш менї попало ся в руки, навіть куснї старих ґазет. Менї аж з дива не сходить, як то менї все придало ся. А за моїх молодих літ казали, що то страта часу, коли хтось читае. Я знаю з власного досьвіду, що молодий чоловік не може лїпше ужити заощаджених гроший, як коли купить собі книжок.

Всему сьвітови знано, як богато читае родина Ротшільдів. Тому то й кажуть: чого Ротшільд не читае, то хиба таки вже не варто читати. А видко, що то вже есть в цїлій родині, що она любить читати, коли й міліони держать ся еї цїлими віками. Обчислено, що маеток Ротшільдів буде за сто літ виносити 24.000 міліонів, а проценти з того капіталу моглиби вижививи 37 міліонів людий, отже тілько, кілько мае цїла Францыя. — Один із найбільших богачів в Полудневій Америцї Джемс Супкінс не робить цїлими днями нічого лиш читае і читае. Він сам оповідае: Коли я мав 1000 долярів річного доходу, то за половину з того накупив книжок. Мої свояки сварили на мене і казали, що я одурів, але я виджу, що то менї добре виплатило ся.

Померший недавно славний богач, Вандербільт, розповідав бувало: Минули вже ті часи, коли лиш складано гріш до гроша. Нині може лиш той устоятись, хто борзо мислить. Давнїйше думали люди лиш о тім, як би то щадити, нині силою мисли роблять міліони. Але правда, задля того й треба духа раз у раз заострювати, треба безустанно збільшати свое знане. Вечером треба знати, що за дня стало ся у всїх краях — словом, треба читати, читати і ще раз читати. Чим точило для ножа тим читане для духа. — Коли австральского міністра Вілляма Тисона спитали, яким він способом розбогатів, він показав на купу книжок та ґазет та сказав: „Онтам они були, я їх звідтам визбирав".

Один із найбільших богачів в Сполучених Державах каже: В нинїшних часах треба мати богато загального образованя, богато фахового знаня, а то може собі нині кождий придбати дуже легко при помочи книжок і ґазет, котрі роблять всяку науку приступною навіть і мало образованому чоловікови. Отже хто хоче прийти до маетку, той мусить богато начитати ся, навіть і пустих річий, щоби у тім всім знайти золоті зерна.

Нехай же сю науку, випробовану міліонерами, запамятають собі й наші люди та нехай читають, читають і ще раз читають!

Телеграми.

Відень 15 червня. Вчерашне засїдане Палати послів тревало 8 годин і ухвалено §§. 262 до 267 закона податкового, а голосоване над тими параґрафами потягнуло ся 4 і пів години. Слїдуюче засїдане назначено на 18 с. м.

Рим 15 червня. При виборах до комісиї буджетової побідила партия правительственна. Комісия верифікацийна вибрала також правительственного кандидата своїм предсїдателем.

Вашінґтон 25 червня. Президент Клевленд видав проклямацию, в котрій взивае людність полудневих сторін Сполучених Держав, щоби они не нарушували прав неутральности супротив острова Куби.

За редакцию відповідае: **Адам Креховецкий.**

пару яець" — додав тихіпше і поглянув на свої ноги, бо в тій хвили пригадав собі на ті щасливі перші весняні дні, коли теплі сонїшні проміні наводять на кождого безмежну радість. Але вскорі підняв знов голову і поглянув зпід опірених бров на чорні скали, чи не кружляе тамтуди цариця глядаючи місця, де могла би зложити яйця. Він підняв ся до гори і незадовго побачила смерека їх обое високо в чистім синім воздусї, де уносили ся рівно з найвисшими вершками скал і обговорювали свої домашні справи. Смерека трохи занепокоїла ся, бо хоч як була горда, то одначо нічим так не гордилась би, як тим, що могла би колисати орлине гнїздо. Тепер обое спускали ся на долину і прямували просто до смереки! Они вже не мали про що говорити — почали зараз збирати галузе Смерека ще більше розпростерла ся — і справді тут не було нікого, хто міг би їй перешкодити.

Але тепер в цїлім лїсї пішли розговори, коли дерева побачили якої чести доступила стара смерека. Маля, смирненька берізка, що стояла над потоком і приглядала ся в прозрачній воді. уявила собі, що повинна би числити на любов і привязане сивавої конопляпки, що звичайно дрімала по полудни на еї галузках, так що конопляпка могла їх легко ловити, а в часї спеки она давала їй густий, сьвіжим листем отінений домок, і конопляпка задумувала навіть поселити ся на лїто на берізцї. Але на великій смерецї замешкав молодий орел і конопляпка мусїла утікати! Тож то був сум! Она засьпівала свою прощальну пісню, але так тихо — тихенько, щоби еї не почув орел....

Не лїпша доля спіткала і кількох воробцїв в бозовім корчи. Они вели там таке галасливе і соблазняюче жите, що дрозд, котрий мешкав зараз побіч на ясени, не міг ніколи заспати в свій час і нераз такий був лютий, що лаяв воробцїв на чім сьвіт стоїть. Поважний гупало на сусїднім дереві так з того сьміяв ся, що трохи не упав з дерева. Але нараз побачили они орла на смерецї! І дрозд і воробцї і конопянка і всьо, що лише могло лїтати, мусїло стрімголов утїкати і то попід деревами. Але дрозд присягав ся утїкаючи, що вже ніколи не буде закладати гнїзда там, де в сусїдстві будуть воробцї.

Таким чином помимо веселого сьвітла сонїшного стояв лїс довкруги пустий і сумний. Цїлою его радостию мала бути від тепер велика смерека з орлиним гнїздом. Але то була нужденна радість. Боязко хилили ся дерева за кождий раз, коли проніс ся понад ними північний вітер, стара смерека гонила в воздусї своїми великими галузами, а орел лїтав довкола неї спокійно і поважно, немов би сей вітер був лиш легким подувом, що доносить до него трохи ледачого запаху з лїса. Але цїла смерекова родина була в найвеселїйшім настрою: нї одно смерекове дерево не погадало о тім, що оно само не мае на собі того лїта нїякого гнїзда. „З дороги, — кричали, — ми належимо до знатної родини!"....

(Дальше буде)

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.